

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z KSZTAŁCENIA SŁUCHU Z AUDYCJAMI MUZYCZNYMI

DLA KLASY II (CYKL CZTEROLETNI)

Wiedza i umiejętności z zakresu notacji muzycznej i teorii muzyki:

Uczeń:

- zna literowe i solmizacyjne nazwy nut w kluczu basowym w zakresie od C do e¹;
- zna nazwy oktav i potrafi wskazać je na klawiaturze fortepianu;
- rozumie znaczenie przenośników oktawowych;
- zna skalę swojego głosu;
- zna budowę gamy majorowej oraz minorowej naturalnej i harmoniczej;
- zna następstwo i notację dźwięków gam majorowych: C-dur, G-dur, F-dur, D-dur oraz naturalnych i harmoniczych gam minorowych: a-moll, d-moll, e-moll;
- potrafi określić tonację utworu na podstawie zapisu nutowego;
- rozpoznaje odległości półtonu, całego tonu oraz półtora tonu w zapisie melodii w tonacjach: C-dur, G-dur, F-dur, D-dur, a-moll, d-moll, e-moll;
- zna i potrafi zapisać trójdźwięki triady harmoniczej w poznanych tonacjach;
- zna nazwy i symbole funkcyjne trójdźwięków triady harmoniczej;
- potrafi zbudować od określonego dźwięku w górę i w dół oraz zapisać interwały: 2>, 2, 3>, 4, 5, 6>, 6, 7, 7<, 8;
- rozumie pojęcie konsonansu i dysonansu;
- potrafi zbudować trójdźwięki majorowe i minorowe w postaci zasadniczej oraz w I i II przewrocie;
- zna cztery rodzaje trójdźwięków (majorowy, minorowy, zmniejszony i zwiększony) oraz ich symbole (+, 0, >, <);
- rozumie znaczenie przedtaktu;
- potrafi prawidłowo grupować wartości rytmiczne w taktach: 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 i 6/8;
- zna budowę taktów: 2/8, 4/8, 2/2, 3/2, 6/4;
- zna grupy niemiary: triola ósemkowa, kwintola szesnastkowa;
- zna i umie zastosować najczęściej spotykane oznaczenia artykulacyjne, dynamiczne i interpretacyjne;
- zna najważniejsze określenia temp wolnych, średnich i szybkich, określenia zwolnienia i przyspieszenia tempa oraz powrotu do tempa poprzedniego;

Umiejętności muzyczne

Intonowanie i rozpoznawanie struktur gamowych:

Uczeń:

- potrafi śpiewać (w górę i w dół) gamy majorowe: C-dur, G-dur, F-dur, D-dur oraz naturalne i harmoniczne gamy minorowe: a-moll, d-moll, e-moll nazwami solmizacyjnymi i literowymi;
- potrafi rozpoznać i określić grane przez nauczyciela na fortepianie odmiany poznanych gam minorowych;

Intonowanie i rozpoznawanie interwałów:

- potrafi zaintonować od I stopnia poznanej gamy majorowej oraz minorowej naturalnej i harmonicznej wszystkie interwały toniczne do oktawy włącznie;
- potrafi zaśpiewać kwartę zwiększoną na IV stopniu i kwintę zmniejszoną na VII stopniu gamy majorowej naturalnej i minorowej harmonicznej (do dwóch znaków przykluczowych) z rozwiązaniem na prymę i tercję trójdźwięku tonicznego;
- potrafi zaintonować od podanego dźwięku w górę i w dół (w oderwaniu od tonacji) 2>, 2<, 3>, 4, 5, 6>, 6<, 7>, 7<, 8 (bezpośrednio lub po uprzednim zaśpiewaniu pochodzącego sekundo);
- potrafi powtórzyć głosem w wygodnym rejestrze i rozpoznać interwały melodyczne i harmoniczne proste (grane w zakresie c – c³);
- potrafi po podaniu dźwięku a1 (za pomocą kamertonu lub fortepianu) zaintonować tonikę wskazanej gamy,

Intonowanie, granie i rozpoznawanie struktur akordowych:

- potrafi rozpoznać tryb i postać trójdźwięków majorowych i minorowych granych melodycznie w górę i w dół;
- potrafi zaśpiewać od podanego dźwięku w górę i w dół rozłożony trójdźwięk majorowy, minorowy, zmniejszony oraz zwiększony (tylko w górę)
- potrafi powtórzyć głosem i określić tryb i postać trójdźwięków majorowych i minorowych granych harmonicznie;
- potrafi rozpoznać trójdźwięki zmniejszone i zwiększone grane melodycznie w górę i w dół;
- potrafi słuchowo rozpoznać funkcje harmoniczne w utworach opartych na trójdźwiękach triady

Poczucie tonalne:

- potrafi rozpoznać tonikę i tryb usłyszonej melodii oraz zaśpiewać (na sylabie „la”) trójdźwięk toniczny;

Czytanie nut głosem:

- potrafi zastosować w ćw. solfeżowych: taktowanie na 2, 3, 4 i 6; równomierne stukanie jednostki metrycznej; nazwy solmizacyjne i literowe;
- potrafi zaśpiewać a vista nazwami solmizacyjnymi i literowymi łatwe melodie w poznanych tonacjach majorowych i minorowych z zastosowaniem poznanych wartości rytmicznych, grup niemiaryowych i synkop;

- potrafi zaśpiewać łatwą melodię z granym równocześnie przez nauczyciela na fortepianie drugim głosem

- potrafi wykonać tataizacją, klaskaniem lub z zastosowaniem szkolnych instrumentów perkusyjnych ćwiczenia rytmiczne jednogłosowe oraz dwugłosowe ćwiczenia rytmiczne, melodyczno-rytmiczne i melodyczne z towarzyszeniem ostinata rytmicznego (wspólnie z drugim uczniem realizującym drugi głos);

- zna i umie zastosować w piosenkach i ćwiczeniach podane w tekście nutowym oznaczenia artykulacyjne, dynamiczne, agogiczne, oraz interpretacyjne;

Analiza słuchowa, korekta błędów i zapisywanie struktur muzycznych:

- rozpoznaje metrum dwu-, trzy-, cztero-, i sześciomiarowe;

- potrafi zapisać powtórzoną kilkakrotnie cztero- lub ósmiotaktową melodię (podawaną fragmentami) w poznanych tonacjach i taktach, z zastosowaniem łatwych następstw interwałowych, wartości rytmicznych i synkop w kluczu wiolinowym;

- potrafi zapisać pamiętaną melodię piosenki (lub jej fragment) w poznanej tonacji;

- potrafi zapisać łatwy dwugłos na jednej pięciolinii w kluczu wiolinowym

- potrafi zapisać cztero- lub ósmiotaktową melodię diatoniczną graną z drugim głosem, towarzyszeniem harmonicznym lub akompaniamentem

- potrafi poprawić błędy wysokościowe i rytmiczne w zapisie jednogłosowego ćwiczenia melodycznego; w górnym głosie ćwiczenia dwugłosowego; w melodii granej z towarzyszeniem harmonicznym;

Rozpoznawanie barwy instrumentu i głosu ludzkiego:

- potrafi rozpoznać barwę instrumentów grających solo lub w duecie

- potrafi rozpoznać i nazwać głosy: sopran i bas.

Wiadomości ogólnomuzyczne:

- umie wymienić rodzaje muzyki oraz zna kryteria ich podziału

- zna nazwy elementów dzieła muzycznego i wie, jaką odgrywają rolę w kształtowaniu charakteru utworu muzycznego, potrafi powiedzieć, jakie jest tempo, dynamika itp. w granych przez niego utworach

- zna rodzaje zespołów instrumentalnych i wokalnych, potrafi rozróżnić zespoły słuchając nagrań, potrafi wymienić instrumenty orkiestry symfonicznej, wie, jaki jest jej układ, rozróżnia słuchowo podstawowe instrumenty orkiestry

- wie, czym różni się monofonia, homofonia i polifonia, zna rodzaje polifonii, potrafi wskazać odpowiednie faktury w swoim repertuarze, rozróżnia je w utworach słuchanych, rysuje schematy graficzne

- rozróżnia słuchowo budowę okresową i ewolucyjną, odróżnia, czy motyw został powtórzony, zmieniony itp., sam tworzy proste układy ABA, znajduje w swoim repertuarze odpowiednie przykłady

- wie, na czym polega budowa ronda i wariacji, potrafi utworzyć własne proste kompozycje o tej budowie, wskazuje w swojej literaturze utwory o tych cechach, rozróżnia je po wysłuchaniu

- zna cechy polskich tańców narodowych: poloneza, krakowiaka, mazura, oberka, kujawiaka (metrum, tempo, charakter, specyficzne akcenty, rytmy), potrafi je wymienić i rozróżnić słuchowo, potrafi wskazać cechy tych tańców w śpiewanych piosenkach i granych utworach

- zna cechy tańców dawnych, obcych, regionalnych oraz marsza i suit (metrum, tempo, charakter, specyficzne akcenty, rytmy), potrafi je wymienić i rozróżnić słuchowo, potrafi wskazać ich cechy w śpiewanych piosenkach i granych utworach

Kryteria oceniania osiągnięć uczniów

Ocena wyników nauczania kształcenia słuchu z audycjami muzycznymi jest oparta przede wszystkim na aktywności uczniów podczas lekcji, a także na uzyskiwanych przez nich ocenach cząstkowych, za zadania wykonywane podczas lekcji, w ramach pracy domowej oraz podczas kartkówki i sprawdzianów.

Ocena osiągnięć ucznia uwzględnia następujące elementy:

- wyjściowy poziom uzdolnień muzycznych ucznia,
- rozwój umiejętności ucznia w ocenianym okresie,
- wiedza i umiejętności z zakresu teorii muzyki,
- umiejętności muzyczne oceniane na podstawie zadań wykonywanych przez ucznia podczas lekcji, a w klasach II-IV na podstawie sprawdzianów pisemnych.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- ma bardzo dobry słuch muzyczny,
- wykazuje wiedzę i umiejętności z zakresu teorii muzyki świadczące o opanowaniu nie tylko zagadnień przerobionych, ale również wykraczających poza określony dla danej klasy program,
- potrafi z dużą sprawnością i precyzją wykonywać zadania muzyczne określone w materiale dla danej klasy,
- wykazuje stały, autentyczny rozwój umiejętności muzycznych.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ma bardzo dobry słuch muzyczny,
- w pełni opanował przerobione zagadnienia teoretyczne,
- potrafi poprawnie i sprawnie wykonać zadania muzyczne określone w materiale dla danej klasy,
- wykazuje stały, autentyczny rozwój umiejętności muzycznych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ma dobry słuch muzyczny,
- zadowalająco opanował przerobione zagadnienia teoretyczne,
- potrafi zrealizować określone w materiale nauczania zadania muzyczne o średnim stopniu trudności.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- ma dość dobry słuch muzyczny,
- opanował podstawowy zakres wiadomości teoretycznych,
- potrafi z pewnym niedociągnięciami, ale w stopniu umożliwiającym kontynuację dalszej nauki, wykonać określone w programie nauczania łatwe zadania muzyczne

Pozostałe oceny: dopuszczający i niedostateczny otrzymują uczniowie, którzy w mniejszym lub większym stopniu nie spełniają warunków niezbędnych do uzyskania oceny dostatecznej.